

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **P. N.**, zastoupen JUDr. Lucií Madleňákovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Nádražní 381/9, Mohelnice, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2021, č. j. 10 A 45/2021 - 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Lucií Madleňákové, Ph.D, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 25. 3. 2021, č. j. PPR-1089-1/ČJ-2021-990115 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný nevyhověl žádosti žalobce o výmaz všech osobních údajů žalobce, které existují ve všech policejních databázích, případně i v dalších. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 9. 4. 2021.

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce včas podanou žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) odmítl dle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), shora označeným usnesením z důvodu existence neodstranitelné vady řízení, neboť se žalobci do uplynutí lhůty pro podání žaloby nepodařilo ani přes výzvu soudu odstranit vadu řízení spočívající v neuplatnění jediného žalobního bodu. Současně s podáním žaloby požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení právního zástupce.

[3] Městský soud obdržel žalobu dne 27. 4. 2021 a žalobce žalobu doplnil podáním ze dne 17. 5. 2021. Nadále nebylo zřejmé, kterého rozhodnutí se týká, které výroky rozhodnutí žalobce napadá a z jakých důvodů považuje napadené výroky za nezákonné nebo nicotné. Podaná žaloba neobsahovala návrh výroku rozsudku, jehož se žalobce domáhá, ani k ní nebylo připojeno žalobou napadené rozhodnutí. Městský soud žalobce usnesením ze dne 4. 5. 2021, č. j. 10 A 45/2021 - 5 vyzval, aby postupem podle § 71 s. ř. s. do 14 dnů ode dne doručení tohoto usnesení odstranil shora uvedené vady žaloby. Zároveň jej poučil o následcích, nebudou-li vady odstraněny.

[4] Žalobce v přípisu ze dne 17. 5. 2021 (doručeno městskému soudu dne 21. 5. 2021) identifikoval napadené rozhodnutí. Dále v něm uvedl, že žalobou napadá „*všechny výroky tohoto rozhodnutí, jelikož tvrzené důvody pro nevyhovění mému právu na výmaz osobních dat (viz např. Pl. ÚS. 24/10 bod 35) jsou zcela zjevně absurdní, lživé a protiústavní. Zejména nevymazání identifikačních údajů získaných dle zákona o Policii ČR (a tedy zásadně nepoužitelných pro trestní řízení) odůvodňované během tr. řízení proti mně, považuji za až excesivně protiústavní (viz nález I. ÚS 3038/07 bod 26 a 30) konání v přímém rozporu s čl. 89/2 Ústavy.*“ Dále žalobce uvedl, že formulaci petitu má učinit až ustanovený zástupce, jehož ustanovení se domáhá, a proto jen zjednodušeně navrhl výrok rozsudku. Současně požádal o prodloužení lhůty k doručení žalobou napadeného rozhodnutí soudu. Podle městského soudu však ani shora uvedené podání nesplňovalo zákonné náležitosti podle § 71 odst. 1 s. ř. s.

[5] Usnesením ze dne 1. 6. 2021, č. j. 10 A 45/2021 - 52 městský soud rozhodl, že se žalobce osvobozuje od soudních poplatků a že se žalobci ustanovuje právní zástupkyně z řad advokátů. Usnesení bylo doručeno ustanovené zástupkyni dne 2. 6. 2021 a nabylo právní moci dne 4. 6. 2021. Současně s tímto usnesením byla ustanovené zástupkyni doručena podaná žaloba, usnesení č. j. 10 A 45/2021 - 5 a další podání. Ustanovená zástupkyně doplnila podanou žalobu podáním ze dne 3. 8. 2021, doručeným soudem prostřednictvím datové schránky dne 4. 8. 2021.

[6] S ohledem na skutečnost, že poslední den lhůty, v němž mohl žalobce v žalobě uplatnit, resp. doplnit žalobní body, byl den 26. 7. 2021, přičemž žalobce žalobní body nedoplnil, městský soud v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. žalobu napadeným usnesením odmítl. K obsahu podání ustanovené zástupkyně, jímž žalobu doplňovala, proto městský soud již nepřihlížel. Doplněním žalobních bodů po uplynutí lhůty k podání žaloby již nelze vadu spočívající v jejich absenci zhojit.

[7] Městský soud po přezkoumání žaloby dospěl k závěru, že nebyly splněny podmínky řízení. Žalobce v žalobě neuvedl jediný projednatelný žalobní bod ve smyslu

pokračování

§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., přičemž obsah posuzoval v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žalobce vůbec neuvedl, proč považuje závěry žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí za nezákonné a rozporné s jeho právem na výmaz osobních údajů ani v čem spočívá žalobcem namítaná protiústavnost postupu žalovaného. Pouze obecně konstatuje *absurdnost, lživost a protiústavnost* důvodů žalovaného. Nijak nepolemizuje s odůvodněním napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný uvádí, z jakého důvodu osobní údaje uchovává ani nijak neuvádí, proč žalovaný osobní údaje žalobce není oprávněn uchovávat. Nadto neuvedl ani žádné právní předpisy, jejichž porušení se měl žalovaný dopustit vydáním napadeného rozhodnutí. Pouze poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10 týkající se zásahu do práva na informační sebeurčení plošným a preventivním sběrem a uchováváním provozních a lokalizačních údajů o elektronické komunikaci, a nález Ústavního soudu ze dne 29. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 3038/07 pojednávající o použitelnosti odposlechů pořízených dle zákona o vojenském obranném zpravodajství v trestním řízení. Při tom odkázal na čl. 89 odst. 2 Ústavy.

[8] Uzavřel, že obsah žalobcova podání ze dne 17. 5. 2021 nelze považovat za doplnění žalobního bodu, k čemuž byl žalobce usnesením vyzván. V žádném z dalších podání žalobce žádné žalobní body neuváděl.

[9] Městský soud současně rozhodl o odměně ustanovené zástupkyně tak, že jí odměnu za zastupování nepřiznal.

III.

[10] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítal, že městský soud, aniž by mu ustanovil právního zástupce, jej vyzval k odstranění shora uvedených vad žaloby do 14 dnů ode dne doručení usnesení a k jeho opakovaným žádostem o prodloužení lhůty k předložení kopie napadeného rozhodnutí se nijak nevyjádřil.

[11] Nesouhlasí s názorem soudu o tom, že podaná žaloba (ve znění doplnění ze dne 17. 5. 2021) neobsahuje jediný žalobní bod. Má za to, že sám soud ve svém rozhodnutí odkazuje na rozhodnutí rozšířeného senátu sp. zn. 4 As 3/2008, z něhož vyplývá, že „*je nutné za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byt jen v nejhrubších rysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné.*“ Z uvedeného vyplývá, že žalobní bod může být i obecný, což žalobu nečiní neprojednatelnou, nicméně se stěžovateli od soudu dostane pouze obecného odůvodnění.

[12] Městský soud pochybil, když vycházel pouze z doplnění žaloby, přičemž neposuzoval formulaci žalobních bodů v kontextu podané žaloby. Právo na výmaz osobních údajů stěžovatel dovozuje „*z judikatury ESLP, Ústavního soudu ČR, zákona o zpracování osobních údajů (konkretizovány paragrafy i číslo zákona), nařízení EP a R o ochraně fyzických osob...*“. Nepovažuje za smysluplné vedení jeho údajů o žádostech o informace ani údajů o proběhlých či probíhajících trestních řízeních, protože úkony provedené podle zákona o policii nejsou pro trestní řízení relevantní, což opírá o nález ÚS sp. zn. I. ÚS 3038/07. Trvá na tom, že v doplnění žaloby ze dne 17. 5. 2021 formuloval petit, který je zcela jasný.

[13] Je přesvědčen, že podaná žaloba obsahuje žalobní body, byť obecně formulované, které však obsahují jak skutkové okolnosti, tak důvody, pro které považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Stejně tak i odkaz na právní úpravu a judikaturu, s níž je napadené rozhodnutí v rozporu.

[14] Na závěr namítá, že ustanovené zástupkyni bylo usnesení soudu o jejím ustanovení spolu s ostatními dokumenty doručeno až dne 2. 6. 2021. Teprve tehdy se ustanovená zástupkyně dozvěděla o stanovení lhůty k doplnění žalobních bodů, přičemž jí samotné žádná lhůta k doplnění stanovena nebyla. Ta situaci vyhodnotila tak, že soud již považuje žalobu za projednatelnou, tedy bez vad. S ohledem na to, že ustanovená zástupkyně považovala svoje ustanovení za účelné, upřesnila některé okolnosti podané žaloby. Stěžovatel má za to, že pokud soud ustanovené zástupkyni nestanovil lhůtu k doplnění žaloby, ani ji nepoučil o tom, v čem by tuto žalobu měla doplnit, je oprávněna ji doplnit do okamžiku rozhodnutí soudu. To platí i v případě, že žalobu pouze upřesňovala. Postup městského soudu stran konstatování neúčelnosti právního zastoupení považuje za nezákonný.

[15] Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV.

[17] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatel kasační stížností brojí proti usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53).

[20] Předmětem projednávané věci je toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl pro existenci neodstranitelné vady řízení, kterou je absence žalobních bodů v žalobě.

[21] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. „*předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání*

pokračování

usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.“

[22] Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. „žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, b) označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, c) označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, d) žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, e) jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést, f) návrh výroku rozsudku.“

[23] Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný nevyhověl žádosti stěžovatele o výmaz všech jeho osobních údajů, které existují ve všech policejních databázích, případně i v dalších. Je nepochybné, že aby mohl být proveden přezkum zákonnosti rozhodnutí, musí žaloba obsahovat projednatelné žalobní body, z nichž bude patrné, z jakého důvodu stěžovatel považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Nejvyšší správní soud se proto musí nejprve zabývat tím, zda stěžovatel doručil městskému soudu žalobu, která obsahovala alespoň „zárodek“ žalobního bodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, 3 Azs 66/2017 - 31).

[24] Jak správně uvedl městský soud, k otázce, co lze považovat za žalobní bod dle § 71 odst. 1 písm. d) a jeho náležitostí, se opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud. V rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, zdůraznil, že „(...) Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“

[25] Obdobně se ve věci vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, a konstatoval, že je třeba „za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.“

[26] Z rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31 pak vyplývá, že neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby alespoň jeden žalobní bod tak, aby mohla být jeho žaloba projednatelná ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., soud

žalobu dle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítne. Současně dle rozsudku ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016 - 41, Nejvyšší správní soud nepovažoval za žalobní bod „*pouhý výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, a obecné tvrzení, že žalovaný nedostal zásadám správního řízení, zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval a neposoudil jej podle § 12 zákona o azylu*“. Stěžovatelova argumentace pouhým výčtem právních předpisů a označením několika jejich ustanovení tak nemůže v dikci uvedené judikatury jako žalobní bod obstát.

[27] V projednávané věci stěžovatel ani v žalobě a následně ani v doplnění žaloby neuvedl, v čem spatřuje nezákonnost postupu žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí. Pouze velmi obecně konstatoval, že závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí jsou absurdní, lživé a protiústavní, aniž by tyto své závěry jakkoliv rozvedl a zdůvodnil. Žádným způsobem nevyvracel závěry žalovaného, nijak s nimi nepolemizoval a ani konkrétním závěrům neodporoval. Ani stěžovatelem odkazovaná judikatura Ústavního soudu nemůže sama o sobě obstát, neboť z podané žaloby ani ze samotného obsahu jednotlivých označených nálezů Ústavního soudu není zřejmá souvislost mezi projednávanou věcí a oběma nálezy. Nejvyšší správní soud proto shodně s městským soudem považuje stěžovatelem uváděnou judikaturu za nepřiléhavou, bez zjevného vztahu k napadenému rozhodnutí.

[28] Obsah podání ze dne 17. 5. 2021 tedy nelze s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu považovat za doplnění žalobního bodu. Neobsahovalo totiž žádné tvrzení, které by obstálo v nejhrubších obrysech alespoň jako zárodek žalobního bodu. V žádném z podání stěžovatel neindividualizoval právní a skutkové důvody, pro které považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Lze proto uzavřít, že stěžovatel ve lhůtě pro podání žaloby (která je současně i lhůtou pro doplnění žalobních bodů viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2020, č. j. 9 Azs 366/2019 - 20) žalobu o žádný žalobní bod nedoplnil, ačkoliv k tomu byl vyzván, a to ani prostřednictvím ustanovené zástupkyně, která mu byla v mezidobí soudem ustanovena. Městský soud proto správně žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl.

[29] K podání ustanovené zástupkyně ze dne 3. 8. 2021, tedy až po uplynutí lhůty pro podání žaloby se rovněž lze ztotožnit se závěrem městského soudu, že se k takovému podání nepřihlíží, jelikož opožděné doplnění žalobních bodů již nemůže zhojit jejich absenci. Nelze přisvědčit stěžovatelově námitce, že městský soud pochybil, pokud ustanovené zástupkyni nestanovil novou (další) lhůtu k doplnění žalobních bodů. Ustanovená zástupkyně obdržela spolu s usnesením o ustanovení i další stěžovatelova podání, včetně usnesení, jímž byl stěžovatel vyzván k doplnění žaloby. Na základě předložených písemností tak nemohla předpokládat, že podaná žaloba je bez vad. Současně nebylo důvodné stanovit jí lhůtu k doplnění žalobních bodů, jelikož tato končí až posledním dnem pro podání žaloby samotné.

[30] Ustanovené zástupkyni bylo doručeno usnesení o jejím ustanovení dne 2. 6. 2021 spolu s žalobou a dalšími podáními. Ačkoliv v době od podání žádosti o ustanovení právního zástupce, do doby právní moci rozhodnutí o jeho ustanovení neběží lhůta k podání návrhu na zahájení řízení v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s., neznamená to, že by tato lhůta počala běžet znovu dnem právní moci usnesení o ustanovení právního

pokračování

zástupce. Ustanovená zástupkyně doplnila žalobu o žalobní body až téměř dva měsíce po právní moci usnesení o jejím ustanovení zástupcem. Bez adekvátní procesní reakce tak zůstala skutečnost, že stěžovatel neučinil vůči soudu podání obsahující žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce ihned poté, co mu bylo oznámeno žalobou napadené rozhodnutí, ale až s osmnáctidenní prodlevou. Tato skutečnost má pak vliv na to, jaká část lhůty pro doplnění dosud chybějících žalobních bodů ustanovené zástupkyni zbývala.

[31] Ke kasačním tvrzením lze připustit, že pokud by již původní žaloba podaná přímo stěžovatelem obsahovala alespoň jeden žalobní bod, bylo by možné tento bod argumentačně upřesnit i po uplynutí lhůty k podání žaloby (srov. § 71 odst. 2 s. ř. s.). Tato situace však v projednávané věci nenastala, jak již bylo vysvětleno výše.

[32] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Ustanovené zástupkyni, JUDr. Lucii Madleňákové, PhD., se ve smyslu § 35 odst. 10 s. ř. s. přiznává odměna za zastupování spočívající v jednom úkonu právní služby, kterým bylo písemné podání ve věci samé - podání kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby přísluší podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, částka 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. celkem 3 400 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a to o 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanovené zástupkyně činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. června 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu